

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Opening Open Huizendagen, door de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, 9 oktober 2015

Dames en heren,

De eerste verkiezingsposter die aan de muur van mijn slaapkamer hing, was van De Tegenpartij. Opgericht door Jacobse en Van Es, twee ‘Vrije Jongens’. Eén van hen is in het echte leven Wim de Bie, die op persoonlijke titel iets heeft gezegd wat goed past bij ons jubileum: “Wie het heden beoordeelt, moet over voldoende verleden beschikken.”

Dat ons parlement voldoende verleden heeft, is evident. Er is geen andere plek waar de bestuurlijke en politieke macht zo lang aan één stuk geconcentreerd is geweest. Nederland hoort bij de landen met de langste ononderbroken parlementaire geschiedenis. Vanaf 1815 in de vorm zoals we die vandaag nog altijd kennen: met een Eerste Kamer en een Tweede Kamer. Eigenlijk zeggen we het altijd andersom: met een Tweede en een Eerste Kamer.

We grijpen ons jubileum aan om stil te staan bij dit verleden, maar ook bij het heden. Want het is toch wel heel bijzonder, dat we onderdeel zijn van een samenleving waarin zaken als persoonlijke vrijheid, vrije pers, vrije verkiezingen en rechtsbescherming zó goed zijn geregeld, zeker in een tijd waarin dat op veel plekken in de wereld niet zo vanzelfsprekend is.

De grondleggers van ons parlementaire stelsel legden de openbaarheid van de vergadering tweehonderd jaar terug vast in de Grondwet. Ze vonden, heel modern voor die tijd, dat iedereen moest kunnen zien wat er hier gebeurt. In de Tweede Kamer kwam er gelijk een publieke tribune; in de Eerste Kamer kwam die tribune er iets later ook.

Die transparantie heeft zich doorgezet. Het is een onlosmakelijk onderdeel van onze democratie. Er is geen parlement ter wereld dat zo openbaar is als het Nederlandse.

Dat mag ook wel eens gezegd worden! Iedereen kan de Kamerdebatten – ook die van commissies – via internet volgen. En naast al die mensen die vanuit hun eigen huiskamer, werk of vanuit de trein kijken, wordt de Tweede Kamer bezocht door ruim 175.000 mensen per jaar. Andersom gaan Kamerleden het land in. Tijdens werkbezoeken of lezingen leggen ze hun keuzes uit, en horen ze hoe wet- en regelgeving in de dagelijkse praktijk uitpakt.

Het maakt dat er eigenlijk geen licht zit tussen wat er in het land gebeurt en waar we in het parlement over praten. Het Kamerwerk sluit aan bij wat er leeft op straat, bij de gesprekken bij de koffieautomaat en bij *trending topics* op Twitter. Het mondelinge vragenuur is daar misschien wel het beste voorbeeld van. Maar met de begrotingsbehandelingen – heel actueel in het najaar – zetten we ook de lange lijnen uit, en met parlementair onderzoek of enquêtes trekken we lessen voor de toekomst.

Ik ben het met Wim de Bie eens, dat je de nodige bagage, de nodige kennis over het verleden moet hebben, om iets over het heden te kunnen zeggen. Dat is ook precies het doel van de expositie en deze Open Huizendagen. Het laat zien hoe onze tradities tot stand zijn gekomen, en waarom ons parlement werkt zoals het werkt. De rondwandelingen volgen de weg van een wetsvoorstel. Van de Ridderzaal, waar op Prinsjesdag de begroting wordt gepresenteerd, naar de Tweede en Eerste Kamer waar we stemmen over wetgeving.

Dames en heren,

Ik hoop dat u naar huis gaat met nét iets meer verleden dan waarmee u gekomen bent. Dat is natuurlijk per definitie zo, maar vandaag onderstreep ik dat nog maar eens. “En wel hierom...” Op 16 oktober is het op de kop af tweehonderd jaar geleden dat hier het fundament werd gelegd, van dit ‘huis van democratie’. De heipalen die toen zijn geslagen, zorgen nog altijd voor een stabiele ondergrond. Het is een geschiedenis die het waard is om uit te lichten; om in het zonnetje te zetten. En ik vind het ontzettend leuk, om dat samen met u te doen! In het bijzonder met alle scholieren, die straks als eerste de tour volgen.